

Prayata which reminds one of the movement of a serpent. There are Bhujanga stotra-s on other devata forms too.

These two Subrahmanya Bhujanga stotra-s are published so that astika-s may do parayana and receive the grace of Shri Subrahmanya.

ભગવત્પાદ-કૃતં સુબ્રહ્મણ્ય-ભુજઙ્ગમ્

સદા બાલ-રૂપાડપિ વિદ્યાદ્રિ-હન્ત્રી
મહા-દન્તિ-વક્ત્રાડપિ પદ્માસ્ય-માન્યા
વિધીન્દ્રાદિ-મૃગ્યા ગારોશાભિધા મે
વિધત્તાં શ્રિયં કાડપિ કલ્યાણ-મૂર્તિઃ॥૧॥

ન જાનામિ શબ્દં ન જાનામિ ચાર્થં
ન જાનામિ પદ્યં ન જાનામિ ગદ્યમ્
ચિદેકા ષડાસ્યા હૃદિ ધોતતે મે
મુખાન્નિસ્સરન્તે ગિરશ્ચાપિ ચિત્રમ્॥૨॥

મયૂરાધિરૂઢં મહા-વાક્ય-ગૂઢં
મનોહારિ-દેહં મહચ્ચિત્ત-ગેહમ્
મહી-દેવ-દેવં મહા-વેદ-ભાવં
મહા-દેવ-બાલં ભજે લોક-પાલમ્॥૩॥

યદા સન્નિધાનં ગતા માનવા મે
ભવામ્ભોધિ-પારં ગતાસ્તે તદૈવા
ઇતિ વ્યઞ્ચયન્ સિન્ધુ-તીરે ય આસ્તે
તમીડે પવિત્રં પરા-શક્તિ-પુત્રમ્॥૪॥

યથાડબ્ધેસ્તરઙ્ગા લયં ચાન્તિ તુઙ્ગા
સ્તથૈવાપદઃ સન્નિધૌ સેવતાં મે
ઇતીવોર્મિ-પદ્કતીર્નૃણાં દર્શયન્તં
સદા ભાવયે હૃત્-સરોજે ગુહં તમ્॥૫॥

गिरौ मन्निवासे नरा येऽधिऋढा
 स्तदा पर्वते राजते तेऽधिऋढाः।
 धृतीव ब्रुवन् गन्ध-शैलाधिऋढः
 स देवो भुङ्क्ते मे सदा षण्मुष्णोऽस्तु॥६॥
 मलाम्भो-धि-तीरे मला-पाप-योरे
 मुनीन्द्रा-नुकूले सु-गन्धाभ्य-शैले
 गुहायां वसन्तं स्व-भासा लसन्तं
 जनार्तिं हरन्तं श्रयामो गुहं तम्॥७॥
 लसत्-स्वर्ण-गेहे नृणां काम-दोहे
 सुम-स्तोम-सञ्छन्न-भाणिक्य-मञ्जो
 समुधत्-सहस्रार्क-तुल्य-प्रकाशं
 सदा भावये क्तिकियं सुरेशम्॥८॥
 रणद्धंसके मञ्जुलेऽत्यन्त-शोणे
 मनो-हारि-लावण्य-पीयूष-पूर्णे
 मनः-षट्-पदो मे भव-क्लेश-तप्तः
 सदा मोदतां स्कन्द ते पाद-पद्मे॥९॥
 सुवर्णाम-दिव्याम्बरैर्भासमानां
 क्वाणत्-किङ्किणी-मेजला-शोभमानाम्
 लसद्धेम-पट्टेन विधोतमानां
 कटिं भावये स्कन्द ते दीप्यमानाम्॥१०॥
 पुलिन्देश-कन्या-धनाभोग-तुङ्ग-
 स्तनालिङ्गनासक्त-काश्मीर-रागम्
 नमस्याभ्यहं तारकारे तवोरः
 स्व-भक्तावने सर्वदा सानुरागम्॥११॥
 विधौ क्लृप्त-दण्डान् स्व-लीला-धृताण्डान्
 निरस्तेभ-शुण्डान् द्विषत्-काल-दण्डान्
 हतेन्द्रारि-षण्डाञ्जगत्-त्राण-शौण्डान्
 सदा ते प्रयाण्डान् श्रये बाहु-दण्डान्॥१२॥

सदा शारदाः षण्मृगाङ्गा यद्वि स्युः
 समुधन्त ओव स्थिताश्चेत् समन्तात्
 सदा पूर्ण-बिम्बाः कलङ्कुश्च हीना
 स्तदा त्वन्मुખानां ब्रुवे स्कन्द साम्यम्॥१३॥

स्फुरन्मन्द-हासैः स-हंसानि यत्रात्-
 कटाक्षावली-भृङ्ग-सङ्क्षोज्ज्वलानि
 सुधा-स्यन्ति-बिम्बाधराणीश-सूनो
 तवालोकये षण्मुખाम्भोरुहाणि॥१४॥

विशालेषु कर्णान्त-दीर्घेष्वजस्रं
 दया-स्यन्तिषु द्वादशस्वीक्षणेष्ु
 भयीषत् कटाक्षः सकृत् पातितश्चेद्
 भवेत् ते दया-शील का नाम हानिः॥१५॥

सुताङ्गोद्भवो मेऽसि ज्वेति षड्धा
 जपन् मन्त्रमीशो मुदा जिघ्रते यान्
 जगद्-भार-भृद्भ्यो जगन्नाथ तेभ्यः
 किरीटोज्ज्वलेभ्यो नमो भस्तकेभ्यः॥१६॥

स्फुरद्-रत्न-केयूर-हाराभिराम
 श्रलत्-कुण्डल-श्री-लसद्-गण्ड-भागः।
 कटौ पीत-वासाः करे यारु-शक्तिः
 पुरस्तान्ममास्तां पुरारेस्तनूजः॥१७॥

छायाहि वत्सेति हस्तान् प्रसार्या
 ह्वयत्यादराच्छङ्कुरे मातुरङ्गात्
 समुत्पत्य तातं श्रयन्तं कुमारं
 हराश्लिष्ट-गात्रं भजे बाल-मूर्तिम्॥१८॥

कुमारेश-सूनो गुह स्कन्द सेना-
पते शक्ति-पाणे भयूराधिभूढा
पुलिन्दात्मजा-कान्त भक्ताति-हारिन्
प्रभो तारकारे सदा रक्ष मां त्वम्॥१८॥

प्रशान्तेन्द्रिये नष्ट-संज्ञे वि-येष्टे
कङ्कोद्गारि-वक्त्रे भयोत्कम्पि-गात्रो
प्रयाणोन्मुખे भय्यनाथे तदानीं
द्रुतं मे दयालो भवाग्रे गुह त्वम्॥२०॥

कृतान्तस्य दूतेषु यादेषु कोपाद्
दह स्थिन्धि भिन्धीति मां तर्जयत्सु
भयूरं समारुह्य मा भैरिति त्वं
पुरः शक्ति-पाणिर्भमायाहि शीघ्रम्॥२१॥

प्राणभ्यासकृत् पादयोस्ते पतित्वा
प्रसाध प्रभो प्रार्थयेऽनेक-वारम्
न वक्तुं क्षमोऽहं तदानीं कृपाब्धे
न कार्याऽन्त-काले मनागप्युपेक्षाम्॥२२॥

सहस्राद्-भोक्ता त्वया शूर-नामा
हतस्तारकः सिंहा-वक्त्रश्च दैत्यः।
भमान्तर्हृदि-स्थं मनः-क्लेशमेकं
न हंसि प्रभो किं करोमि क्व यामि॥२३॥

अहं सर्वदा दुःख-भारावसन्नो
भवान् दीन-बन्धुस्त्वदन्यं न याये।
भवद्-भक्ति-रोधं सदा क्लृप्त-बाधं
भमाधिं द्रुतं नाशयोमा-सुत त्वम्॥२४॥

અપસ્માર-કુષ્ઠ-ક્ષયાર્શઃ-પ્રમેહ-
જવરોન્માદ-ગુલ્માદિ-રોગા મહાન્તઃ।
પિશાયાશ્ચ સર્વે ભવત્-પત્ર-ભૂતિં
વિલોક્ય ક્ષણાત્ તારકારે દ્રવન્તે॥૨૫॥

દૃશિ સ્કન્દ-મૂર્તિઃ શ્રુતૌ સ્કન્દ-કીર્તિ
ર્મુખે મે પવિત્રં સદા તચ્ચરિત્રમ્।
કરે તસ્ય કૃત્યં વપુસ્તસ્ય ભૂત્યં
ગુહે સન્તુ લીના મમાશેષ-ભાવાઃ॥૨૬॥

મુનીનામુતાહો નૃણાં ભક્તિ-ભાજા
મભીષ્ઠ-પ્રદાઃ સન્તિ સર્વત્ર દેવાઃ।
નૃણામન્ત્ય-જાનામપિ સ્વાર્થ-દાને
ગુહાદ્ દેવમન્યં ન જાને ન જાને॥૨૭॥

કલત્રં સુતા બન્ધુ-વર્ગઃ પશુર્વા
નરો વાઽથ નારી ગૃહે યે મદીયાઃ।
યજન્તો નમન્તઃ સ્તુવન્તો ભવન્તં
સ્મરન્તશ્ચ તે સન્તુ સર્વે કુમારા॥૨૮॥

મૃગાઃ પક્ષિણો દંશકા યે ચ દુષ્ટા
સ્તથા વ્યાધયો બાધકા યે મદજ્ઞે।
ભવચ્છક્તિ-તીક્ષ્ણાગ્ર-ભિન્નાઃ સુ-દૂરે
વિનશ્યન્તુ તે ચૂર્ણિત-કૌઞ્ઞ-શૈલા॥૨૯॥

જનિત્રી પિતા ચ સ્વ-પુત્રાપરાધં
સહેતે ન કિં દેવ-સેનાધિ-નાથા
અહં યાતિ-બાલો ભવાલ્લોક-તાતઃ
ક્ષમસ્વાપરાધં સમસ્તં મહેશા॥૩૦॥

नमः केकिने शक्तये यापि तुभ्यं
 नमश्छाग तुभ्यं नमः कुक्कुटाया
 नमः सिन्धवे सिन्धु-देशाय तुभ्यं
 पुनः स्कन्द-भूर्ते नमस्ते नमोऽस्तु॥३१॥

जयानन्द-भूमन् जयापार-धामन्
 जयामोघ-कीर्ते जयानन्द-भूर्ते
 जयानन्द-सिन्धो जयाशेष-बन्धो
 जय त्वं सदा मुक्ति-दानेश-सूनो॥३२॥

ભુજંગાખ્ય-વૃત્તેન ક્રૂપં સ્તવં યઃ
 પઠેદ્ ભક્તિ-યુક્તો ગુહં સમ્પ્રાણમ્યા
 સ પુત્રાન્ કલત્રં ધનં દીર્ઘમાયુ
 લભેત્ સ્કન્દ-સાયુજ્યમન્તે નરઃ સઃ॥૩૩॥

॥ ઇતિ શ્રીમદ્-ગોવિન્દ-ભગવત્પાદ-શિષ્ય-શ્રીમત્-શકુર-ભગવત્પાદ-વિરચિતં
 સુબ્રહ્મણ્ય-ભુજંગં સમ્પૂર્ણમ્ ॥

શ્રી-પરમશિવેન્દ્ર-કૃતં સુબ્રહ્મણ્ય-ભુજંગમ્

ગણેશં નમસ્કૃત્ય ગૌરી-કુમારં
 ગજાસ્યં ગુહસ્યાગ્ર-જાતં ગભીરમ્
 પ્રલમ્બોદરં શૂર્પ-કર્ણ ત્રિ-ણેત્રં
 પ્રવક્ષ્યે ભુજંગ-પ્રયાતં ગુહસ્યા॥૧॥

પૃથક્-ષટ્-કિરીટ-સ્ફુરદ્-દિવ્ય-રત્ન-
 પ્રભાક્ષિત-માર્તાણ્ડ-કોટિ-પ્રકાશમ્ ।
 ચલત્-કુણ્ડલોદય-સુ-ગણ્ડ-સ્થલાન્તં
 મહાનર્ઘ-હારોજ્જવલત્-કમ્બુ-કણ્ઠમ્॥૨॥

शरत्-पूर्णा-यन्द्र-प्रभा-यारु-वक्त्रं
 विराजल्ललाटं कृपा-पूर्णा-नेत्रम्
 लसद्-भ्रू-सु-नासा-पुटं विद्रुमोष्ठं
 सु-दन्तावलिं सुस्मितं प्रेम-पूर्णम्॥३॥

द्वि-षड्-बाहु-दण्डाग्र-देदीप्यमानं
 क्वाणत्-कङ्कणालङ्कृतोदार-हस्तम् ।
 लसन्मुद्रिका-रत्न-राजत्-कराग्रं
 क्वाणत्-किङ्किणी-रम्य-काञ्ची-कलापम्॥४॥

विशालोदरं विस्फुरत्-पूर्णा-कुक्षिं
 कटौ-स्वर्ण-सूत्रं तटिद्-वर्ण-गात्रम्
 सु-लावाण्य-नाभौ-सरस्तीर-राजत्-
 सु-शैवाल-रोमावली-रोयमानम् ॥५॥

सु-कल्लोल-वीथी-वली-रोयमानं
 लसन्मध्य-सुस्निग्ध-वासो वसानम्
 स्फुरय्यारु-दिव्योरु-जङ्घा-सु-गुल्फं
 विक्रवत्-पदाब्जं नभेन्दु-प्रभाढ्यम्॥६॥

द्वि-षट्-पङ्कजाक्षं मण्ड-शक्ति-युक्तं
 त्रि-लोक-प्रशस्तं सु-कुक्के-पुर-स्थम्
 प्रपन्नार्ति-नाशं प्रसन्नं इण्णीशं
 पर-ब्रह्म-रूपं प्रकाशं परेशम्॥७॥

कुमारं वरेण्यं शरण्यं सु-पुण्यं
 सु-लावाण्य-पाण्यं सुरेशानुवर्ण्यम्
 लसत्-पूर्णा-कारुण्य-लक्ष्मीश-गाण्यं
 सु-कारुण्यमार्याग्र-गाण्यं नमामि॥८॥

સ્ફુરદ્-રત્ન-પીઠોપરિ ભ્રાજમાનં
 હૃદયમોજ-મધ્યે મહા-સન્નિધાનમ્
 સમાવૃત્ત-જાનુ-પ્રભા-શોભમાનં
 સુરૈઃ સેવ્યમાનં ભજે બર્હિ-યાનમ્॥૯॥

જવલ-ચ્યારુ-ચામીકરાદર્શ-પૂર્ણ
 ચલચ્યામર-ચ્છત્ર-ચિત્ર-ધ્વજાઢ્યમ્
 સુવર્ણમલાન્દોલિકા-મધ્ય-સંસ્થં
 મહાહીન્દ્ર-રૂપં ભજે સુ-પ્રતાપમ્॥૧૦॥

ધનુર્બાણ-ચક્રાભયં વજ્ર-ખેટં
 ત્રિ-શૂલાસિ-પાશાઙ્કુશાભીતિ-શઙ્ખમ્
 જવલત્-કુક્કુટં પ્રોલ્લસદ્-દ્વાદશાક્ષં
 પ્રશસ્તાયુધં પાદમુખં તં ભજેઽહમ્॥૧૧॥

સ્ફુરચ્યારુ-ગણદં દ્વિ-ષડ્-બાહુ-દણ્ડં
 શ્રિતામર્ત્ય-પણ્ડં સુસમ્પત્-કરણ્ડમ્
 દ્વિષદ્-વંશ-ખણ્ડં સદા દાન-શૌણ્ડં
 ભવ-પ્રેમ-પિણ્ડં ભજે સુ-પ્રચણ્ડમ્॥૧૨॥

સદા દીન-પક્ષં સુર-દ્વિઙ્-વિપક્ષં
 સુમૃષ્ટાન્ન-ભક્ષ્ય-પ્રદાનૈક-દક્ષમ્ ।
 શ્રિતામર્ત્ય-વૃક્ષં મહા-દૈત્ય-શિક્ષં
 બહુ-ક્ષીણ-પક્ષં ભજે દ્વાદશાક્ષમ્॥૧૩॥

ત્રિ-મૂર્તિ-સ્વરૂપં ત્રયી-સત્-કલાપં
 ત્રિ-લોકાધિનાથં ત્રિણેત્રાત્મ-જાતમ્
 ત્રિ-શક્ત્યા પ્રયુક્તં સુ-પુણ્ય-પ્રશસ્તં
 ત્રિ-કાલ-જામિષ્ઠાર્થ-દં તં ભજેઽહમ્॥૧૪॥

विराजद्-भुजङ्गं विशालोत्तमाङ्गं
 विशुद्धात्म-सङ्गं विवृद्ध-प्रसङ्गम्
 विधिन्त्यं शुभाङ्गं विकृतासुराङ्गं
 ભવ-વ્યાધિ-ભઙ્ગં ભજે કુક્ક-લિઙ્ગમ્॥૧૫॥
 ગુહ સ્કન્દ ગાઙ્ગેય ગૌરી-સુતેશ-
 પ્રિય કૌઞ્ઞ-ભિત્ તારકારે સુરેશ
 મયૂરાસનાશેષ-દોષ-પ્રણાશ
 પ્રસીદ પ્રસીદ પ્રભો ચિત્-પ્રકાશ॥૧૬॥
 લપન્ દેવ-સેનેશ ભૂતેશ શેષ-
 સ્વરૂપાગ્નિ-ભૂઃ કાર્તિકેયાન્ન-દાતઃ
 યદેત્યં સ્મરિષ્યામિ ભક્ત્યા ભવન્તં
 તદા મે પડાસ્ય પ્રસીદ પ્રસીદા॥૧૭॥
 ભુજે શૌર્ય-ધૈર્યં કરે દાન-ધર્મઃ
 કટાક્ષોડતિશાન્તિઃ પડાસ્યેષુ હાસ્યમ્
 હૃદબ્જે દયા યસ્ય તં દેવમન્યં
 કુમારાન્ન જાને ન જાને ન જાને॥૧૮॥
 મહી-નિજરેશાન્મહા-નૃત્ય-તોષાત્
 વિહઙ્ગાધિરૂઢાદ્ બિલાન્તર્વિગૂઢાત્
 મહેશાત્મ-જાતાન્મહા-ભોગિ-નાથાદ્
 ગુહાદ્ દૈવમન્યન્ન મન્યે ન મન્યે॥૧૯॥
 સુરોત્તુઙ્ગ-શૃંગાર-સઙ્ગીત-પૂર્ણ-
 પ્રસઙ્ગ-પ્રિયાસઙ્ગ-સમ્મોહનાઙ્ગ ।
 ભુજઙ્ગેશ ભૂતેશ ભૃંગેશ તુભ્યં
 નમઃ કુક્ક-લિઙ્ગાય તસ્મૈ નમસ્તે॥૨૦॥
 નમઃ કાલ-કણ્ઠ-પ્રરૂઢાય તસ્મૈ
 નમો નીલકણ્ઠાધિરૂઢાય તસ્મૈ
 નમઃ પ્રોલ્લસચ્ચારુ-ચૂડાય તસ્મૈ
 નમો દિવ્ય-રૂપાય શાન્તાય તસ્મૈ॥૨૧॥

नमस्ते नमः पार्वती-नन्दनाय
स्फुरच्छित्र-बर्ही-कृत-स्यन्दनाय ।
नमश्चर्यिताङ्गोज्ज्वलस्यन्दनाय
प्रविच्छेदित-प्राण-तृट्-बन्धनाय॥२२॥

नमस्ते नमस्ते जगत्-पावनात्त-
स्वर्तृपाय तस्मै जगज्जुवनाय
नमस्ते नमस्ते जगद्-वन्दिताय
ह्यर्तृपाय तस्मै जगन्मोहनाय॥२३॥

नमस्ते नमस्ते नमः कौञ्ज-भेत्त्रे
नमस्ते नमस्ते नमो विश्व-कर्त्रे
नमस्ते नमस्ते नमो विश्व-गोप्त्रे
नमस्ते नमस्ते नमो विश्व-हन्त्रे॥२४॥

नमस्ते नमस्ते नमो विश्व-भर्त्रे
नमस्ते नमस्ते नमो विश्व-धात्रे
नमस्ते नमस्ते नमो विश्व-नेत्रे
नमस्ते नमस्ते नमो विश्व-शास्त्रे॥२५॥

नमस्ते नमश्शेष-तृपाय तुभ्यं
नमस्ते नमो दिव्य-यापाय तुभ्यम्
नमस्ते नमः सत्-प्रतापाय तुभ्यं
नमस्ते नमः सत्-कलापाय तुभ्यम्॥२६॥

नमस्ते नमः सत्-किरीटाय तुभ्यं
नमस्ते नमः स्वर्ण-पीठाय तुभ्यम्
नमस्ते नमः सल्ललाटाय तुभ्यं
नमस्ते नमो दिव्य-तृपाय तुभ्यम्॥२७॥

नमस्ते नमो लोक-रक्षाय तुभ्यं
नमस्ते नमो दीन-रक्षाय तुभ्यम्
नमस्ते नमो दैत्य-शिक्षाय तुभ्यं
नमस्ते नमो द्वादशाक्षाय तुभ्यम्॥२८॥

ભુજંગાકૃતે ત્વત્-પ્રિયાર્થં મયેદં
ભુજંગ-પ્રયાતેન વૃત્તેન ક્લમમ્
તવ સ્તોત્રમેતત્ પવિત્રં સુ-પુણ્યં
પરાનન્દ-સન્દોહ-સંવર્ધનાય ॥૨૯॥

ત્વદન્યત્ પરં દૈવતં નાભિજાને
પ્રભો પાહિ સમ્પૂર્ણ-દૃષ્ટ્યાનુગૃહ્યા
યથા-શક્તિ ભક્ત્યા કૃતં સ્તોત્રમેકં
વિભો મેઽપરાધં ક્ષમસ્વાખિલેશા॥૩૦॥

ઇદં તારકારેર્ગુણ-સ્તોત્ર-રાજં
પઠન્તસ્ત્રિ-કાલં પ્રપન્ના જના યે
સુપુત્રાષ્ટ-ભોગાનિહ ત્વેવ ભુક્ત્વા
લભન્તે તદન્તે પરં સ્વર્ગ-ભોગમ્ ॥૩૧॥

॥ ઇતિ શ્રીમત્-કાઞ્ચી-કામકોટિ-મૂલામ્નાય-સર્વજ્ઞ-પીઠાધિપતિ-જગદ્ગુરુ-શકુરાચાર્ય-
શ્રીમત્-સદાશિવ-બોધેન્દ્ર-સરસ્વતી-શ્રીચરણ-અન્તેવાસિવર્ય-શ્રીમત્-પરમશિવેન્દ્ર-
સરસ્વતી-શ્રીચરણ-વિરચિતં સુબ્રહ્મણ્ય-ભુજંગં સમ્પૂર્ણમ્ ॥

